

Győri Ítéltábla

Pf.II.20.176/2022/8/I.

A Győri Ítéltábla a Szép Ügyvédi Iroda (cím8 ügyintéző: dr. Szép Árpád Olivér ügyvéd) által képviselt Felperes1 (cím3) I. r. felperesnek, a Szép Ügyvédi Iroda (cím8 ügyintéző: dr. Szép Árpád Olivér ügyvéd) által képviselt Felperes2 (cím3) II. r. felperesnek és a Szép Ügyvédi Iroda (cím8 ügyintéző: dr. Szép Árpád Olivér ügyvéd) által képviselt Felperes3 (cím3) III. r. felperesnek a Dr. Unger Ügyvédi Iroda (cím12; ügyintéző: dr. Unger Zsolt ügyvéd) által képviselt Alperes1 (cím1) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2022. május 20-án meghozott 26.P.20.203/2020/43. számú ítélete ellen az alperes részéről 45. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson– meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét megváltoztatja, és az I.-II. r. felperesek keresetét elutasítja.

Mellőzi az alperes feljegyzett kereseti illeték és elsőfokú perköltség viselésére kötelezését.

Kötelezi az I. r. felperest, hogy fizessen meg az államnak 1.500.000,- (Egymillió – ötszázezer) Ft -, míg a II. r. felperest, hogy fizessen meg az államnak 383.340,- (Háromszáznolcvanháromezer – háromszáznegyven) Ft feljegyzett kereseti illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára jelen határozat jogerőre emelkedését követő 60 napon belül.

Tájékoztatja az ítéltábla a felpereseket, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé, s az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

Kötelezi az ítéltábla az I. r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.574.083,- (Egymillió – ötszázhetvennégyezer – nyolcvanhárom) Ft, míg a II. r. felperest, hogy 191.450,- (Egyszázkilencvenegyezer – négyszázötven) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy 8 napon belül – lelet készítésének terhe mellett – fizessen meg további 89.850,- (Nyolcvankilencezer – nyolcszázötven) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az I.r. felperes, valamint a cég1 Kft. között 2015. augusztus 3-ától jött létre munkaviszony. A II. r. felperes az I. r. felperes testvére. Az I. r. felperes 2015. augusztus 4-én jelent meg a cím13 sz. alatti címen, a cég2 telephelyén, munkavégzés céljából. Délután 15 óra 40 perc körül az I.r. felperes munkavégzés közben az üzemcsarnok lapostető-szerkezetéről lezuhant. Az esés következtében arc- és agykoponyatörést, agyzúzódást, kemény agyburkon kívüli és lágy agyburkok alatti vérzést, a bal boka többszörös nyílt ficamos törését, jobb bokatörést, jobb combcsonttörést, a lábközépcsontok többszörös törését, bal sarokcsonttörést, arctáji lágysérülést, kétoldali bordatöréseket szenvedett, jobb szemének látását pedig teljesen elvesztette. A balesettel összefüggő agykárosodása folytán idegrendszerei megalapozottságú lelki zavara is keletkezett.

[2] A cég1 Kft. ügyvezetője a munkabaleset bekövetkezésekor az alperes volt.

[3] Az alperes ellen indult büntetőeljárásban az Esztergomi Járásbíróság a 2018. október 26-án kelt 5.B.247/2016/64. számú ítéletével az alperes bűnösségét foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében állapította meg, ezért őt egy évi fogházbüntetésre és gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője foglalkozástól két évi eltiltásra ítélte, azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtását két év próbaidőre felfüggesztette. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Tatabányai Törvényszék a 2019. április 4-én meghozott 11.Bf.2/2019/11. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[4] A felperesek a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2016. május 18-án terjesztettek elő keresetlevelet a cég1 Kft. I. r. és Alperes1 II. r. alperesek ellen. Munkabalesetből fakadó kárigény jogcímén az I. r. felperes 26.615.000,- Ft, a II. r. felperes 6.389.000,- Ft, míg a III. r. felperes 547.812,- Ft megfizetésére kérte az alperesek egyetemleges kötelezését. Előadták, hogy a II. r. alperes a baleset idején az Mt. 208. § (1) bekezdése szerint vezető állású munkavállaló volt, aki a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárért az Mt. 179. § (1) bekezdése alapján köteles helytállni. A felperesek hivatkoztak arra is, hogy a társaság ügyvezetőjeként az ügyvezetői tevékenységen kívüli magatartásával, azaz munkavédelmi mulasztásokkal okozott kárt harmadik személyeknek, amelyért a károsultak felé a Ptk. 6:541. §-a alapján közvetlenül felel.

[5] A Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a II. r. alperessel szemben előterjesztett keresetet a hatáskörrel rendelkező Székesfehérvári Törvényszékhez rendelte áttenni, mivel annak elbírálására hatásköre nincs.

[6] A Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2019. szeptember 19-én kelt 1.M.342/2016/65. számú ítéletével arra kötelezte a cég1 Kft. „kényszertörlesztés alatt” alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az I. r. felperesnek elmaradt munkabér jogcímén 978.000,- Ft-ot, 15.000,- Ft kártérítést, 12.500.000,- Ft sérelemdíjat, valamint a II. r. felperesnek 623.092,- Ft kártérítést és 500.000,- Ft sérelemdíjat, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozatának indokolásában rögzítette, hogy az I. r. felperes balesete

azért következett be, mert a munkáltató a biztonságos munkavégzés feltételeit nem biztosította, a baleset pedig elkerülhető lett volna, ha az alperes, illetve ügyvezetője munkavédelmi kötelezettségeinek eleget tesz. A II. r. és III. r. felperesek fellebbezése folytán eljáró Szegedi Ítéltábla a 2020. szeptember 18-án kelt Mf.I.40.009/2020/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

[7] Jelen perben végleges keresetében az I. r. felperes sérelemdíj iránti igényét 12.500.000,- Ft-ra, a II. r. felperes kártérítési követelését 623.092,- Ft-ra, sérelemdíj igényét pedig 500.000,- Ft-ra szállította le. Előadták, hogy bár a Ptk. 6:541. §-át a 2016. évi LXXVII. törvény 30. §-a 2016. július 1-jétől hatályon kívül helyezte, azonban azt a káresemény bekövetkezésének időpontjára tekintettel jelen ügyben még alkalmazni kell. A rendelkezés a vezető tisztségviselő önálló felelősségét teremti meg, s nem feltétele a szándékos károkozás sem. Kiemelték, hogy az alperes a munkaviszonyra vonatkozó számos szabályt megszegett, amit a büntető bíróság ítélet e jogerősen megállapított; e tényeket jelen eljárásban vitássá tenni nem lehet.

[8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte; azt jogalapjában ésösszecszerűségében is vitatta.

[9] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.342/2016/65. számú ítéletében foglalt, és a Szegedi Ítéltábla Mf.40.009/2020/9. szám alatti ítéletével helybenhagyott 978.000,- Ft, valamint 15.000,- Ft kártérítést, továbbá 12.500.000,- Ft sérelemdíjat a cég1 Kft. „kényszertörles alatt” társasággal egyetemlegesen fizesse meg tizenöt nap alatt az I. r. felperesnek, míg ezt meghaladóan az I. r. felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.342/2016/65. szám alatti ítéletében foglalt, és a Szegedi Ítéltábla Mf.40.009/2020/9. számú ítéletével helybenhagyott 623.092,- Ft kártérítést, valamint 500.000,- Ft sérelemdíjat a cég1 Kft. „kényszertörles alatt” társasággal egyetemlegesen fizesse meg tizenöt nap alatt a II. r. felperesnek. A III. r. felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az I. r. felperesnek 508.000,- Ft, a II. r. felperesnek 254.000,- Ft perköltséget, míg az államnak – külön felhívásra – 817.400,- Ft feljegyzett illetéket. Kötelezte a III. r. alperest, hogy – külön felhívásra – fizessen meg az államnak 9.700,- Ft feljegyzett illetéket.

[10] Határozatának indokolásában idézte a Ptk. jelen ügyben alkalmazandó 6:541. §-át, amely szerint, ha jogi személy vezető tisztségviselője e jogviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt okoz, a károsulttal szemben a vezető tisztségviselő a jogi személlyel egyetemlegesen felel. A deliktumot tehát nem a jogi személy, hanem a vezető tisztségviselő követi el, aki a saját szerződésen kívüli károkozásaért felelős. Felelősségét az indokolja, hogy a károkozásra e minőségével összefüggésben került sor, azaz vezető tisztségviselői státusza teremtette meg az alkalmat a károkozásra. A büntetőügyben eljáró bíróság jogerős ítéletében foglalt ténymegállapítás a törvényszéket is kötötte, így nem képezhette vita tárgyát, hogy a kár az alperes jogellenes magatartása, mulasztása folytán következett be. Bár a munkaügyi perben hozott jogerős ítélet ítelt dolognak nem minősül, az elsőfokú bíróság a marasztalás alapjául jelen perben is ezekből az összegekből indult ki.

[11] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett; azt kérte, hogy az ítéltábla az őt marasztaló rendelkezéseket változtassa meg, s az I. r. és a II. r. felperesek keresetét is teljes egészében utasítsa el. Hangsúlyozta, hogy a keresetet változatlanul vitatja annak jogalapjában és összesszerűségében is. Szerinte önmagukban a büntetőeljárás iratai a kártérítési felelősséget nem alapozzák meg. Másrészt a Ptk. 6:541. §-a alapján a felróhatóságot, az ok-okozati összefüggést és a kár mértékét is a felpereseknek kell bizonyítaniuk. Utalt arra, hogy az I. r. felperes vétkes közrehatásának következményeit a törvényszék nem vonta le.

[12] Az I. r. és a II. r. felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

[13] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy a cég1 Kft. 2019. december 17.-i kezdő időponttal elrendelt felszámolása 2022. június 28. napján fejeződött be, a társaságot a cégbíróság a 2022. július 21. napján közzétett végzésével törölte a cégnyilvántartásból.

[14] A fellebbezés alapos.

[15] A másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a régi Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, így az nem érintette az ítélet keresetet elutasító rendelkezéseit.

[16] Az ítéltábla megítélése szerint a Ptk. 6:541. §-ának a jelen ügyben alkalmazandó rendelkezése alapján a társaság ügyvezetőjeként az alperes kártérítés, illetve sérelemdíj megfizetésére nem kötelezhető.

[17] Az ítéltábla abból indult ki, hogy a Ptk. 3:1. § (1), illetve (2) bekezdései alapján a jogi személy önállóan jogképes, s jogképessége kiterjed minden olyan jogra és kötelezettségre, amely jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződhet. A jogi személy önálló jogalanyiségének több összetevője van, így pl. az, hogy meghatározott célból jön létre, elkülönült vagyonnal rendelkezik, s elkülönült felelőssége van, továbbá rendszerint önálló, elkülönült, nyilvántartásba vett elnevezés alatt jelenik meg. Mindebből következően a jogi személy vagyona nem a tagok közös tulajdonába kerül, hanem a jogi személyt illeti, s annak vagyoni jogosultságai és kötelezettségei a tagok vagyonát nem érintik. A jogi személlyel szembeni követeléseket nem a tagok saját vagyonából, hanem kizárólag a jogi személy elkülönült vagyonából kell fedezni. A polgári jogban ugyancsak következetesen érvényesül a jogi személy és a tagok felelősségének szigorú elválasztása, a kontraktuális, valamint a szerződésen kívüli (deliktuális) károkozások esetében is (az elválasztás elve) (Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.126/2017/4. számú ítélete).

[18] A Ptk. 3:21. § (1) bekezdése alapján a jogi személy irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok vagy az alapítók hatáskörébe, egy vagy több vezető tisztségviselő, vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult. A Ptk. 3:112. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a gazdasági társaság vezető tisztségviselője a társaság ügyvezetését a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján önállóan látja el. E minőségében a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak és a társaság

legfőbb szerve határozatainak van alávetve. Az idézett szabály alól tesz kivételt a Ptk. 3:118. §-ának az a rendelkezése, amely szerint ha a gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek a társaság vezető tisztségviselőjével szemben a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint, amennyiben a vezető tisztségviselő a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének beállta után a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe; ez a rendelkezés végelszámolással történő megszűnés esetén nem alkalmazható.

[19] Az elválasztás elvéből és az idézett jogszabályi rendelkezésekből következően a gazdasági társaság fennállása alatt a gazdasági társaság nevében, annak tevékenységi körében eljáró vezető tisztségviselővel szemben a társaság hitelezője – ezt lehetővé tevő különös törvényi tényállás hiányában – követelését nem érvényesítheti.

[20] A Ptk. jelen ügyben még alkalmazandó 6:541. §-a a szerződésen kívüli károkért való felelősség szabályai körében mondta ki a vezető tisztségviselő a károsulttal szembeni, a jogi személlyel egyetemleges felelősségét a jogviszonyával összefüggésben harmadik személynek okozott kár tekintetében. A jogirodalomban e rendelkezés értelmezése ugyan vita tárgyát képezte, azonban az ítéltábla a többségi szakmai álláspontot (pl. Fuglinszky Ádám: Kártérítési jog – hvgorac 2015. 445.-451. oldal) illetve a Ptk. 6:541. § -t hatályon kívül helyező 2016. évi LXXVII. törvény 24. §-hoz fűzött részletes indokolásában rögzített értelmezést ítélte meg helyesnek. A vezető tisztségviselők e felelősségi alakzatának, és a jogi személlyel egyetemleges helytállási kötelezettségének elbírálása nem szakítható el ugyanis annak a törvényben foglalt helyétől, vagyis attól, hogy az a szerződésen kívüli károkozás esetén értelmezhető. A törvényhely alapján tehát csak olyan károsult érvényesíthet igényt, aki sem a károsulttal, sem a vezető tisztségviselővel nem áll szerződéses jogviszonyban („duplán deliktualis alakzat” -Fuglinszky 447. oldal) és a kárt a vezető személyes magatartása és nem a társaság nevében eljárása okozta, tehát a társaságnak nem tudható be.

[21] A felperesek azonban az I.r. felperes munkaviszonya, azaz szerződéses jogviszonya (Mt.42. §) fennállása alatt elszenvedett káraik megtérítésére kérték kötelezni az alperest. A munkaügyi bíróság ez alapján a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kár megtérítésére kötelezte az alperes által vezetett munkáltató Kft.-t. (Mt.166. § (1) bekezdés) Szerződésen kívüli károkozás és a Ptk. 6:541. §-a alapján az alperes kártérítési felelőssége tehát nem vethető fel.

[22] Szerződésen kívüli (deliktualis) károkozás esetén, azaz, ha a vezető tisztségviselő jogviszonyával összefüggésben, a jogi személy tevékenységi körében eljárva okoz harmadik személynek kárt, a társaság felel, a kárt neki kell betudni. Nincs jelentősége annak, ha az ügyvezetőnek a jogi személy működési körében, a vezető tisztségviselői jogviszonyával összefüggésben kifejtett magatartása egyben bűncselekményt is megvalósít. A Ptk. ugyanis nem ismeri a bűncselekménnyel okozott kár deliktualis felelősségi tényállását, így az ügyvezető magatartásának polgári jogi következményei önmagában amiatt nem változnak, mert a magatartás egyidejűleg bűncselekmény törvényi tényállását is kimeríti. Nem érinti ezt a régi Pp. 4. § (2) bekezdésében foglalt az a rendelkezés sem, hogy amennyiben jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, úgy a bíróság határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Hangsúlyozandó, hogy a büntetőügyben eljáró bíróságok nem az alperes által elkövetett bűncselekmény vagyoni jogi következményeiről

döntöttek, és a jogerős büntető ítéletnek nincs az alperes kártérítési felelősségére vonatkozó rendelkezése (Kúria Pfv.VII.20.990/2012/4. számú ítélete, Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.192/2018/3. számú ítélete, Győri Ítéltábla Pf.II.20.081/2022/6/I. számú ítélete).

[23] Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában mindezeket részben helyesen említette meg ([46] bekezdés), azonban a perbeli tényállásra már tévesen alkalmazta.

[24] Erre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta, s az I. r. és a II. r. felperesek keresetét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján elutasította.

[25] A másodfokú bíróság a megváltoztatás folytán mellőzte az alperes feljegyzett kereseti illeték, valamint az elsőfokú perköltség viselésére kötelezését. A régi Pp.78. § (1) bekezdése alapján a másodfokú döntés szerinti pervesztességre figyelemmel - az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése, 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdésének b) pontja alapján - az I. r. felperest 1.500.000,- Ft, míg a II. r. felperest 383.340,- Ft feljegyzett kereseti illeték az állam javára megfizetésére kötelezte.

[26] A régi Pp. 78. § (1) bekezdésére utalással kötelezte továbbá az I. r. felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 1.574.083,- Ft első- és másodfokú perköltséget, míg a II. r. felperest az alperesnek 191.450,- Ft első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte. Az I. r. felperes és az alperes viszonylatában az ítéltábla az elsőfokú eljárásban 113.643,- Ft szakértői díjat, valamint a bírósági eljárásokban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. § (2) bekezdésének b) pontja, (6) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése szerint a kifejtett tevékenységgel arányban állóan meghatározott 254.000,- Ft ügyvédi munkadíjat; a másodfokú eljárást érintően 1.079.440,- Ft fellebbezési illeték költséget, továbbá a R. 3. § (2) bekezdés b) pontja, (5) és (6) bekezdései, 4/A. § (1) bekezdése szerint 127.000,- Ft ügyvédi munkadíjat; míg a II. r. felperes és az alperes viszonylatában – ugyancsak a hivatkozott rendelkezések alapján - az elsőfokú eljárást érintően 76.200,- Ft ügyvédi munkadíjat, a másodfokú eljárásban 25.400,- Ft ügyvédi munkadíjat, valamint 89.850,- Ft illetékköltséget vett számításba.

Győr, 2023. január 19.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr.Szabó Péter s.k.
előadó bíró

Dr.Mészáros Zsolt s.k.
bíró